

Postprint version : 1.0

Journal website : www.ntzonline.nl

This is a Nivel certified Post Print, more info at nivel.nl

Plekken waar ik (n)ooit ben geweest

Ellen Zonneveld^a en Hennie Boeije^b

^a onderzoeker participatie van mensen met een verstandelijke beperking en kwaliteit van leven van naasten bij het Nivel.

^b voormalig programmaleider bij het Nivel en thans expert-onderzoeker bij Vilans.

In deze column zoomen we ieder kwartaal in op de ervaringen van mensen met een verstandelijke beperking rond een bepaald thema. Met de zomervakantie voor de deur, blikken we in deze editie terug op de vakantiebesteding van mensen met een verstandelijke beperking in 2022. Hoe hebben zij hun vakantie toen ervaren en wat zouden zij graag willen doen op vakantie? We vroegen het leden van het Panel Samen Leven tijdens interviews.

Twee derde (n=188) van de geïnterviewden is in 2022 op vakantie geweest. Zij vonden de vakantie bijna allemaal leuk (97%). Zoals te zien in de Figuur, zou twee derde van de respondenten die niet op vakantie zijn geweest (n=96), dat wel graag willen.

[Figuur 1]

Bijna niemand ging alleen op reis. De Tabel hieronder laat zien dat de meesten met hun partner of familie en/of de groep en leiding van een groepsreis op vakantie waren. Er zijn daarnaast panelleden die vermelden dat hun huisdier mee op reis ging.

[Tabel 1]

Mensen reisden de hele wereld over. Op vakantie genoten ze van de gezelligheid, het lekkere weer, de activiteiten, en het met andere mensen zijn. Maar ook van de verandering van de omgeving, de rust en soms ook het zonder begeleiders of ouders op vakantie gaan en met de partner erop uit.

'[...] Andere mensen ontmoeten is leuk, net als een andere omgeving.'

'Dingen ontdekken en gewoon leuke dingen doen. Ontdekken hoe het park eruit ziet, naar de disco, gourmetten, zwemmen, allemaal leuke dingen.'

'Ik heb zoveel gezien dat ik het niet kan beschrijven of heb onthouden. Toen ik thuis was heb ik meteen boeken over de piramides besteld en ik volg er reportages over op Discovery.'

Zoals in elke vakantie waren er soms ook dingen niet zo leuk, al noemde slechts een enkeling dat. Zij vonden het te warm, te druk of te duur op vakantie, of vonden de groep niet leuk.

We vroegen de deelnemers die op vakantie zijn geweest en deelnemers die zouden willen gaan of het nog niet weten (n=218), hoe hun droomvakantie eruit zou zien. Veel mensen noemden landen of plaatsen waar ze graag naar toe zouden willen. Dat loopt uiteen van plaatsen in Nederland tot Indonesië, Australië, Amerika en Aruba of een wereldreis. Een aantal noemde vooral met wie ze op reis willen of de vervoersmiddelen waarmee ze zouden willen reizen: bus, caravan, cruise of vliegreis. Anderen noemden activiteiten die ze graag willen doen, zoals hieronder in de tabel staan.

[Tabel 2]

Een deel heeft specifieke plaatsen uitgezocht die zij graag willen bezoeken, zoals Disneyland, of andere plaatsen:

‘Zelfstandig naar Engeland naar het Harry Potter museum, naar Ierland voor het Titanic museum en dan in een all inclusive hotel en overal met de taxi naar toe.’

‘Ik zou het stadion en wedstrijd van Barcelona willen bezoeken. Het stadion schijnt heel groot te zijn. Ik zou het graag willen zien om erover mee te praten.’

Of noemde een bijzondere reden voor een specifieke vakantie:

‘Naar mijn familie in Amerika’

‘[...] Ik heb een vakantie vriendin, daar woonde ik ooit mee en die zie ik nu nooit meer. Maar soms gaan we nog met elkaar op vakantie.’

Sommige mensen gaven aan wat ze wensen en noemden daarbij ook meteen dat het niet kan, bijvoorbeeld vanwege hun beperking, de kosten of de situatie in de wereld:

‘De locatie maakt mij niet uit, als er maar goede begeleiding is. Dromen vind ik lastig want ik moet het wel kunnen betalen. Echt die zorgeloosheid lijkt me het fijnst.’

‘[...] Maar het is nu te onrustig in de wereld dus vind ik het niet fijn om ver weg op reis te gaan in verband met oorlog en nucleaire dreiging.’

Alhoewel een deel tevreden was met de vakantiebesteding, blijft er dus genoeg te wensen over. Twee derde van de mensen die niet op vakantie zijn geweest, zou dat wel graag willen en ook dromen mensen vaak van specifieke dingen die ze willen zien of meemaken. En, zoals één van hen zei: ‘

‘Ik heb niet veel nodig om een vakantiegevoel te krijgen: als ik een zwembad of pretpark zie dan is het al genoeg.’

Correspondentieadres: e.zonneveld@nivel.nl

Op de Nivel webpagina (<https://www.nivel.nl/nivel-panel-samen-leven>) staat meer informatie over het panel.

Tabellen en figuren

Figuur 1

Tabel 1 Medereizigers van panelleden

	n	%
Partner of familie	79	42
Groep en leiding van de groepsreis	71	38
Begeleiders van de instelling of de thuiszorg	37	20
Huisgenoten of medebewoners	25	13
Vrienden of goede bekenden	10	5
Vrijwilliger of bezoekvriend(in)	4	2
Alleen	3	2

Table 2 Droomvakanties

Zwemmen (met dolfijnen)	Winkelen	Iets met dieren doen
Cultuur	Muziek	Wintersport
Natuur	Lekker eten	Tornado's jagen
Varen (met beroemdheden)	Familie bezoeken	Naar het strand